

**ІНСТИТУТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»
ГО «ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ
АПК УКРАЇНИ»
ФАХОВИЙ РЕЦЕНЗОВАНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
«ОБЛІК І ФІНАНСИ»**

СУЧАСНІ ТРЕНДИ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ Й АУДИТОРСЬКОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез учасників науково-педагогічного
підвищення кваліфікації
(08 жовтня – 19 листопада 2025 р., м. Київ)**

Київ
ТОВ «ВІПО»
2025

Малецька О. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБЛІКУ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ: РОЛЬ BIG DATA, ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА БЛОКЧЕЙНУ	162
Малофєєв О. ДІЯЛЬНІСТЬ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ	165
Маначинська Ю. ІІІ-КОНСОЛІДАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК СУЧАСНИЙ ТРЕНД ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОБЛІКОВИХ ПРОЦЕДУР	168
Маслій С., Тарасюк О. КОНЦЕПЦІЯ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ	171
Матвійчук І. ЕКОЛОГІЧНА АНАЛІТИКА: НОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДЛЯ БУХГАЛТЕРА ХХІ СТОЛІТТЯ	174
Матковський П., Сас Л. ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ ДОХОДІВ В ОБЛІКОВІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	177
Матрос О. ОБЛІКОВО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ВИМОГ ДО КВАЛІФІКАЦІЇ БУХГАЛТЕРІВ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЄДИНОГО РЕЄСТРУ КВАЛІФІКАЦІЙ	180
Мацьків Г. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	183
Мельник Л., Крачок Л. СУЧАСНІ ТРЕНДИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРІВ Й АУДИТОРІВ	187
Мирончук З. РАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ВИРОБНИЦТВА РІПАКУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ РИНКОВИХ, ТЕХНОЛОГІЧНИХ ТА РЕГУЛЯТОРНИХ ВИКЛИКІВ	191
Михайловина С. ГАРМОНІЗАЦІЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОБЛІКУ	194
Михалків А. РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ПРОЦЕСАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	198

Юлія МАНАЧИНСЬКА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування
Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного
торговельно-економічного університету, м. Чернівці, Україна

ІІІ-КОНСОЛІДАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК СУЧАСНИЙ ТРЕНД ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОБЛІКОВИХ ПРОЦЕДУР

Розвиток сучасних інформаційних технологій істотно змінює підходи до ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Одним із найважливіших напрямів цих змін є впровадження технологій штучного інтелекту (ШІ) у процеси консолідації фінансових даних. Консолідована фінансова звітність, що узагальнює фінансові результати діяльності групи підприємств як єдиного економічного цілого, виступає вагомим інструментом у системі управління, планування та контролю використання ресурсів.

Застосування ШІ при проведенні аналітичних процедур надає змогу фахівцям з обліку швидко опрацьовувати значні обсяги інформації, виокремлювати ключові закономірності та формувати аналітичні висновки, необхідні для обґрунтованого прийняття управлінських рішень. Такий підхід підвищує точність оцінок і дозволяє розробляти більш виважені фінансові рекомендації. Окреме значення має використання інтелектуальних алгоритмів для запобігання шахрайству, що забезпечує постійний контроль за операціями та своєчасне виявлення ризикових дій [1].

Штучний інтелект має значний потенціал у підвищенні достовірності та оперативності фінансової звітності завдяки вдосконаленій аналітиці даних і автоматизації процесів [2]. Його впровадження у сферу консолідації сприяє оптимізації обробки великих масивів даних, скороченню часу на підготовку звітів, мінімізації помилок та впливу людського чинника. У результаті формується новий підхід до організації бухгалтерського обліку та аудиту, орієнтований на ефективність, прозорість і високу якість фінансової інформації.

Наукові дослідження підтверджують, що технології ШІ сприяють підвищенню якості аудиторських перевірок, забезпечуючи більш глибоке охоплення аналізу та зменшуючи ймовірність неточностей. Найбільш помітним є вплив ШІ на етапах збору, порівняння та перевірки даних (їх аналіз, узгодження та верифікація) [3]. Аудитори поступово переходять до використання прогнозно-аналітичних інструментів, які дозволяють виявляти потенційні ризики та прогнозувати тенденції розвитку фінансових показників. В умовах широкого використання великих даних аудиторська діяльність набуває нової якості, заснованої на інтелектуальному аналізі та автоматизованій обробці інформації [4].

Нормативно-правове регулювання процесу підготовки консолідованої фінансової звітності здійснюється відповідно до положень національних стандартів бухгалтерського обліку (НП(С)БО) та Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Зокрема, МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність», МСФЗ 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства» та МСФЗ 31 «Частки у спільних підприємствах» визначають основні засади консолідації, принципи оцінки фінансових результатів та порядок їх відображення у звітності.

Використання технологій ІІІ у процесі консолідації фінансової звітності створює нові можливості для підвищення ефективності, автоматизації та контролю за достовірністю даних. Інтеграція інтелектуальних систем забезпечує своєчасну перевірку відповідності фінансової інформації встановленим стандартам, дозволяє усувати дублювання внутрішньогрупових операцій, проводити коригування показників та визначати частку неконтрольованої участі. Завдяки цьому штучний інтелект виконує багаторівневу перевірку даних, виявляє розбіжності та аналізує виняткові ситуації в режимі реального часу, що суттєво підвищує точність і надійність консолідованої звітності.

Облікова політика підприємства корпоративного типу визначає принципи, методи та процедури формування фінансових даних і відіграє ключову роль у процесі консолідації. Узгодженість підходів до обліку між усіма компаніями групи забезпечує єдність і достовірність звітності. У цьому контексті штучний інтелект виступає як універсальний інструмент, який сприяє: уніфікації методів оцінки активів і зобов'язань; автоматичному узгодженню звітності дочірніх підприємств із політикою материнської компанії; контролю за дотриманням термінів подання звітів; формуванню аналітичних висновків для управлінських рішень на основі оброблених фінансових даних.

Оперативність обробки даних. Інтелектуальні алгоритми здатні опрацьовувати великі обсяги фінансової інформації у стислі терміни, що скорочує тривалість підготовки звітності.

Зменшення впливу людського чинника. Використання автоматизованих систем мінімізує ризик помилок, оскільки перевірка виконується за визначеними правилами.

Підвищення достовірності результатів. Алгоритми самостійно виявляють невідповідності, узгоджують показники між підприємствами групи та здійснюють коригування даних.

Підтримка стратегічного управління. На основі аналітичної обробки даних ІІІ створює прогностичні моделі грошових потоків, оцінює ризики та допомагає у плануванні діяльності компанії.

Крім цього, інтелектуальні системи автоматизують введення та узагальнення даних, що дозволяє інтегрувати у звітність інформацію з різних джерел. Емпіричні дослідження свідчать, що більшість фахівців позитивно оцінюють вплив ІІІ на

якість фінансової звітності, підкреслюючи його ефективність та здатність знижувати рівень помилковості [2].

На практиці інтеграція технологій штучного інтелекту в процес консолідації передбачає: поєднання корпоративних ERP-систем із модулями інтелектуального аналізу; підготовку персоналу до роботи з аналітичними інструментами; адаптацію алгоритмів відповідно до вимог національних і міжнародних стандартів фінансової звітності; розроблення політик інформаційної безпеки та систем захисту даних.

Застосування ШІ у сфері консолідації фінансової звітності є складовою цифрової модернізації бухгалтерського обліку. Такий підхід сприяє автоматизації рутинних процесів, підвищенню прозорості, оперативності та достовірності фінансових показників, а також зменшує ризики внутрішньогрупових викривлень. Це створює підґрунтя для ефективного стратегічного управління групами компаній, заснованого на точних і своєчасних даних.

Цифровізація облікових процесів передбачає відмову від ручного опрацювання інформації на користь технологічно вдосконалених систем, що підвищують ефективність і аналітичну цінність бухгалтерської діяльності. Така трансформація включає впровадження автоматизованих програмних продуктів, хмарних сервісів, інструментів штучного інтелекту та засобів аналітики великих даних [5].

Доцільним є спрямування подальших досліджень на вдосконалення алгоритмів штучного інтелекту, розроблення стандартів їх інтеграції у бухгалтерські системи та узгодження з міжнародними нормативними вимогами. Це сприятиме підвищенню якості, порівнюваності й прозорості фінансової інформації, що є необхідною умовою ефективного корпоративного управління.

Список використаних джерел:

1. Peng Y., Ahmad S. F., Ahmad Y. A. B., Al Shaikh M. S., Daoud M. K., Alhamdi F. M. H. *Riding the Waves of Artificial Intelligence in Advancing Accounting. Sustainability*. 2023. Vol. 15(19). URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/15/19/14165> (дата звернення: 31.10.2025).
2. *Effects of Artificial Intelligence on Financial Reporting Accuracy. World Journal of Advanced Research and Reviews*. 2024. 23(03), 1751–1767. URL: <https://wjarr.com/content/effects-artificial-intelligence-financial-reporting-accuracy> (дата звернення: 31.10.2025).
3. Kokina J., Davenport T. H. *The Emergence of Artificial Intelligence: How Automation is Changing Accounting. Journal of Emerging Technologies in Accounting*. 2017. Vol. 14(1), p. 115–122. URL: <https://meridian.allenpress.com/jeta/article/14/1/115/246136/The-Emergence-of-Artificial-Intelligence-How> (дата звернення: 31.10.2025).
4. Appelbaum D., Kogan A., Vasarhelyi M. *Big Data and Artificial Intelligence in Auditing: Opportunities and Challenges. Journal of Emerging Technologies in Accounting*. 2017. Vol. 14(2), p. 1–18. URL: <https://meridian.allenpress.com/jeta/article/14/2/1/251771/Big-Data-and-Artificial-Intelligence-in-Auditing> (дата звернення: 31.10.2025).
5. Bhimani A., Willcocks L.P. *Artificial Intelligence and Accounting: Emerging Applications and Implications. Journal of Information Technology*. 2014. Vol. 2 (4), p. 235–249. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1057/jit.2014.5> (дата звернення: 31.10.2025).